

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

PASTABOS NACIONALINĖS ENERGETINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJOS PROJEKTUI

Finansų ministerija dėkoja Energetikos ministerijai už pateiktą derinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos (toliau – NENS) projektą ir teikia pastabas šiam dokumentui:

1. NENS projekte daug dėmesio skiriama Lietuvos perėjimui prie atsinaujinančių energijos šaltinių (toliau – AEI), taip siekiant didinti nepriklausomybę nuo iškastinio kuro. Atkreipiamė dėmesį, kad 2023 m. Vyriausybės strateginės analizės centro atliktame tyrime¹ pažymima, jog **2021 m. daugiau nei 90 proc. Lietuvos importuotų saulės baterijoms aktualių komponentų iš trečiųjų šalių buvo importuojami vos iš vieno tiekėjo – Kinijos**, o tais pačiais metais Lietuvos vėjo turbinų komponentų importą iš Kinijos dalis viršijo 50 proc. Svarbu paminėti ir tai, jog 2023 m. spalio 6 d. ES vadovai neformaliai susitikime Granadoje priėmė deklaraciją dėl Europos Sąjungos Atviros strateginės autonomijos (toliau – ASA). ASA suprantama kaip ES gebėjimas savarankiškai apibrėžti savo interesus strategiškai svarbiose srityse ir veikti siekiant jų realizavimo, nepriklausomai nuo kitų valstybių ar globalios politikos veikėjų, tačiau ir toliau propaguojant atvirą daugiašalį ekonominį bendradarbiavimą. Svarbiausiomis ASA sritimis laikomas sveikatos, **energetikos**, technologijų ir maisto saugumas. **Finansų ministerijos nuomone, atsižvelgiant į ateityje didėsiantį AEI infrastruktūros poreikį, NENS projekte turėtų būti numatyta, kaip bus mažinama priklausomybės nuo trečiųjų šalių (Lietuvos atveju Kinijos) energetikos srityje, remiantis ES atviros strateginės autonomijos koncepcija. Atsižvelgiant į tai, siūlome NENS projektą papildyti, kaip, plėtojant AEI infrastruktūrą, bus siekiama Lietuvos priklausomybės nuo trečiųjų šalių mažinimo.**

2. NENS projekte daug dėmesio skiriama energetikos sektoriaus transformacijai ir inovacijų plėtojimui. Projekte taip pat pažymimas dėl minėtų procesų ateityje laukiantis energetikos sektoriaus darbuotojų trūkumas. **Finansų ministerijos nuomone, ateityje laukiantis darbuotojų trūkumas NENS projekte atliepiamas nepakankamai. Pirmiausia, energetikos sektoriaus specialistai suvokiami per siaurai – kaip energijos, elektros ir automatikos inžinerijos aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys, tačiau neapžvelgiamas kitų sričių, pavyzdžiui, kibernetinio saugumo, informacinių technologijų specialistų poreikis.** Taip pat atkreipiamė dėmesį, jog dėl vykstančios energetikos sektoriaus transformacijos ateityje gali mažėti kai kurių sričių darbo rinkos dalyvių paklausa. **Atsižvelgiant į tai, siūlome išplėsti energetikos sektoriui aktualių darbuotojų specializacijos sritis bei įtraukti esamų specialistų persikvalifikavimo ir įgūdžių tobulinimo priemones.**

Viceministras

Ieva Sinkevičiūtė, tel. +37064167154, el. p. ieva.sinkeviciute@finmin.lt)

¹ <https://strata.gov.lt/wp-content/uploads/2024/01/europos-pilieciu-gerove-ataskaita.pdf>